

PLEZANT

LOGEERHUIS VOOR MENSEN MET DEMENTIE

EVALUATIE 2019

De Zorgboog

Bart Mulder

29 JANUARI 2020

Inhoudsopgave

1. Samenvatting Zorginhoudelijke evaluatie
2. Samenvatting gemeentelijke evaluatie
3. Indicatoren
4. Financieel resultaat
 - 4.1 resultaat 2018 en prognose 2019
 - 4.2 resultaat over pilot periode 2018 -2020
 - 4.3 conceptbegroting 2021
 - 4.4 aandachtspunten

1. Zorginhoudelijke evaluatie

In het definitieve projectplan dd. 4-9-2017 van logeerhuis Plezant is de doelstelling als volgt gedefinieerd: ontlasting mantelzorgers doormiddel van een tijdelijk verblijf voorziening "Logeerhuis voor mensen met dementie"

Hieruit voortvloeiende doelen:

Kwantitatief doel:

- voor eind 2017 zeven logeerkamers met een gezamenlijke huiskamer in gebruik.
- een stijgende lijn in bezetting tot een bezetting van 65% in het derde jaar (2020).

De kwantitatieve doelstelling is wat later behaald dan gepland, het logeerhuis mocht in mei 2018 haar eerste gasten ontvangen. Tevens zien we een zeer duidelijke stijgende lijn in de bezetting. Een bezetting van 65% in het derde projectjaar (2020) is nog iets te ambitieus, maar 60% lijkt haalbaar te zijn.

Kwalitatief doel:

- mantelzorgers geven aan dat ze zich ontlast voelen door het verblijf van hun naaste in het logeerhuis.
- mantelzorgers/gasten waarderen het verblijf met minimaal een 8.

Bovenstaande kwalitatieve doelen worden behaald. Alle mantelzorgers geven aan echt ontlast te worden, bij zowel eenmalig als meervoudig gebruik van het logeerhuis. Bij de terugkerende gasten zien we dit verloop en horen ook van de mantelzorgers dat ze door gebruik te kunnen maken van een voor hun passende vorm structureel verblijf in het logeerhuis het Thuis langer kunnen volhouden. Zo proberen ze de lange wachttijd voor eventuele definitieve verhuizing naar een verpleeghuissetting uit te stellen en crisisonames te voorkomen. Conclusie is dat de doelstelling van het logeerhuis wordt behaald. Vele positieve en dankbare reacties van mantelzorgers worden door de medewerkers van Plezant ontvangen. Uit de uitgegeven enquêtes komt een klantwaardering van 8,5.

Het uitgangspunt in 2017 was een logeervoorziening voor mensen met een lichte vorm van dementie. We gingen ervan uit dat het percentage WMO-cliënten hoger zou liggen dan het percentage WLZ-cliënten. Het vermoeden was dat meer gasten met een lichte vorm van dementie zouden komen logeren. De dienstverlening aan deze gasten zou door vrijwilligers geboden moeten kunnen worden, was de opvatting.

Al snel bleek dat juist mantelzorgers van thuiswonende mensen met een zwaardere vorm van dementie behoefte hebben aan ontlasting van hun 24/7 mantelzorg taak. Hieruit valt ook te stijging van het aantal WLZ gasten te verklaren. Om ook mensen met een zwaardere vorm van dementie te kunnen laten logeren, is ook de personele inzet gewijzigd. De verzwarende van de doelgroep en wisselende samenstelling van logerende gasten zorgt voor een wisselende groepsdynamiek. Dit vraagt om een professionelere begeleiding dan de inzet van een vrijwilliger. Deze rol wordt ingevuld door een gastvrijheidsmedewerker, welke dagelijks aanwezig is van 07.00 - 22.00 uur en wordt voor geplande en ongeplande zorgmomenten ondersteund door één of meerdere zorgprofessional(s). Door in te spelen op de behoefte vanuit de doelgroep van mensen met een zwaardere vorm van dementie, is Plezant voor veel mantelzorgers een welkome oplossing gebleken. Inmiddels is ook gebleken dat de indicatie (WMO/ZVW of WLZ) niet veel zegt over de zwaarte van de zorgvraag. De veronderstelling dat mensen met een lichtere vorm van dementie in de WMO/ZVW zitten, gaat dus niet bij voorbaat op.

Er heerst een vooroordeel dat je mensen met een vorm van dementie niet uit hun vertrouwde (thuis) omgeving moet weghalen. De ervaring bij Plezant leert dat gasten na logeerverblijf in Plezant, eenmaal thuis, weer snel in hun oude patroon zitten en er geen sprake is van negatieve effecten. De ervaring van het logeren zelf(mantelzorgontlasting) en bovenstaande zorgt ervoor dat mantelzorgers vaker van het logeerhuis gebruik gaan maken. Hieruit zien we een terugkerend verblijf waarin de mantelzorger de behoefte/ frequentie bepaald van deze structurele logeertzorg.

Na verblijf bij Plezant gaan gasten altijd terug naar huis, waar de mantelzorg de taak van mantelverzorger weer invult. Plezant is er niet voor crisisopvang en gaat altijd uit van een gepland verblijf en een zorgvuldig voortraject. Onderdeel van dit voortraject zijn een kennismaking en bezoek aan Plezant en dat gasten altijd eerst komen proeflogeren om vast te stellen of deze voorziening passend is.

Aandachtspunten vanuit de zorgverlening zijn:

- De wisselende samenstelling van de groep gasten, vertaald zich in een groepsdynamiek die meer vraagt van de medewerkers en vrijwilligers, waar ze op geschoold moeten worden
- De zorgvraag, met name ook de ongeplande zorg is veel groter dan verwacht. De mantelzorger onderschat zichzelf in de hoeveelheid en deskundigheid van zorg die ze aan hun naasten verlenen. Dit vraagt meer inzet van vakkundig personeel, zowel op gebied van zorg als welzijn.
- De groep thuiswonende mensen met dementie neemt toe, de wachtlijsten voor verpleeghuizen worden langer, waardoor de vraag naar logeren mogelijk zal toe nemen
- Continue alert en voorkomen dat Plezant geen crisisopvang wordt
- Werving vrijwilligers om het individueel welbevinden optimaal in te kunnen vullen
- Continue pr bij huisartsen, wijkzorg medewerkers, casemangers

2. Gemeentelijke evaluatie

In december 2019 hebben de participerende gemeenten logeerhuis Plezant geëvalueerd bij hun betrokken medewerkers. Dit heeft geresulteerd in onderstaande resultaten:

- Geen aanmeldingen vanuit de gemeenten/Wmo is een vertekend beeld. Wmo-consulenten, evenals het Steunpunt Mantelzorg, verwijzen ook door als is dat maar incidenteel. Het is dan meer *toeleiding* dan *aanmelding*. De aanmelder is uiteindelijk een andere discipline, b.v. de casemanager.
- Gemeenten en Steunpunt Mantelzorg hebben allemaal breed, diverse en herhaaldelijk geworven voor Plezant.
- Door Wmo-consulenten wordt bij het keukentafelgesprek gesproken over het persoonlijke netwerk van de hulpvrager. Daarbij komt (mogelijke overbelasting m.b.t.) mantelzorg min of meer expliciet aan de orde.
- Behoeftte aan logeerszorg lijkt bij vele mantelzorgers latent aanwezig, maar moet worden aangewakkerd, omdat de mantelzorger nog geen urgentie ervaart
- Sommige Wmo-consulenten erkennen dat meer aandacht nodig is voor mogelijke overbelasting mantelzorger en het slechten van drempels. Sommige mantelzorgers zijn in afwachting van een WLZ opname in een verpleeghuis en geven aan dat in deze tussenfase er geen behoefte is aan mantelzorg ontlasting. Anderen geven aan dat het karakter van het keukentafel gesprek (eenmalig), niet de juiste setting is om dit te bespreken. Zij noemen de wijkverpleging, de huisarts, casemanagers en dorpsondersteuners als de aangewezen professionals om deze gesprekken aan te gaan.
- Allemaal geven ze aan dat bij de mantelzorger vaak sprake is van een hoge drempel om de zorg voor hun naaste uit handen te geven. Dit vergt meer dan één gesprek.
- Frontoffice-medewerkers (1ste telefonische aanspreekpunt Wmo in Helmond) stellen dat doorvragen op overbelasting mantelzorger niet past bij hun taak.
- Regelmatig blijkt uit de antwoorden van Wmo-consulenten en frontofficemedewerkers dat zij onvoldoende op de hoogte zijn van het bestaan van Plezant, van het dienstverleningsaanbod, de voorwaarden en de aanmeldprocedure. Ook weten veel consulenten niet dat er maandelijks openhuis wordt gehouden.

- Enkele Wmo-consulenten melden niet aan op basis van de veronderstelling dat je mensen met dementie niet uit hun gewoonde omgeving met halen. Bezoekers en mantelzorgers Plezant geven allemaal aan dat dit niet het geval is. Er zijn zelfs patiënten die wél naar Plezant gaan (met plezier) terwijl ze dagbesteding weigeren.
- De behoefte aan deze soort van ondersteuning wordt breed herkend. Uit een enquête in Laarbeek onder 10-tallen mantelzorgers en Wmo-consulenten geeft 50% van de mantelzorgers aan behoefte te hebben aan een dergelijke voorziening terwijl de consulenten allemaal aangeven dat er geen behoefte bestaat. Enkele consulenten geven aan dat alternatieven passender zijn, echter zijn de alternatieven beperkt. 'Handen-in-huis', (geïndiceerde) dagbesteding
- Soms wordt door consulenten niet doorverwezen omdat de mantelzorger in afwachting is van een WLZ plaatsing en de bestaande situatie als tussensituatie voor verhuizing naar verpleeghuis wordt gezien. Tijdelijk en/of regelmatig logeren wordt in die gevallen niet (altijd) als toegevoegde waarde gezien. Vraag hierbij is of mantelzorgers op de hoogte zijn van de lange wachtlijsten, waardoor de mantelzorg toch langer duurt dan dat men denkt, wat uiteindelijk alsnog tot overbelasting en/of een crisisopname kan leiden.
- Er zijn beperkt alternatieven beschikbaar ter ontlasting van de mantelzorger. Mogelijkheden die worden genoemd: 'Handen-in-huis' (in 2019 waren maar 3 Helmondse mantelzorgers die hier een beroep op hebben gedaan), geïndiceerde dagbesteding (b.v. Thuis bij Mientje), ...
- Plezant is – ondanks brede en diverse PR-activiteiten - nog steeds onvoldoende bekend, óók binnen de Wmo. Unaniem wordt genoemd dat PR noodzakelijk is, er worden diverse suggesties gedaan qua vorm en doelgroepen. Bij doelgroepen worden de wijkverpleegkundigen en huisartsen het meest genoemd. Bij vormen: folders, media, voorlichtingen, campagne etc. Bijna al deze tips, om de instroom te vergroten, zijn al in de praktijk gebracht. Conclusie: blijven herhalen!

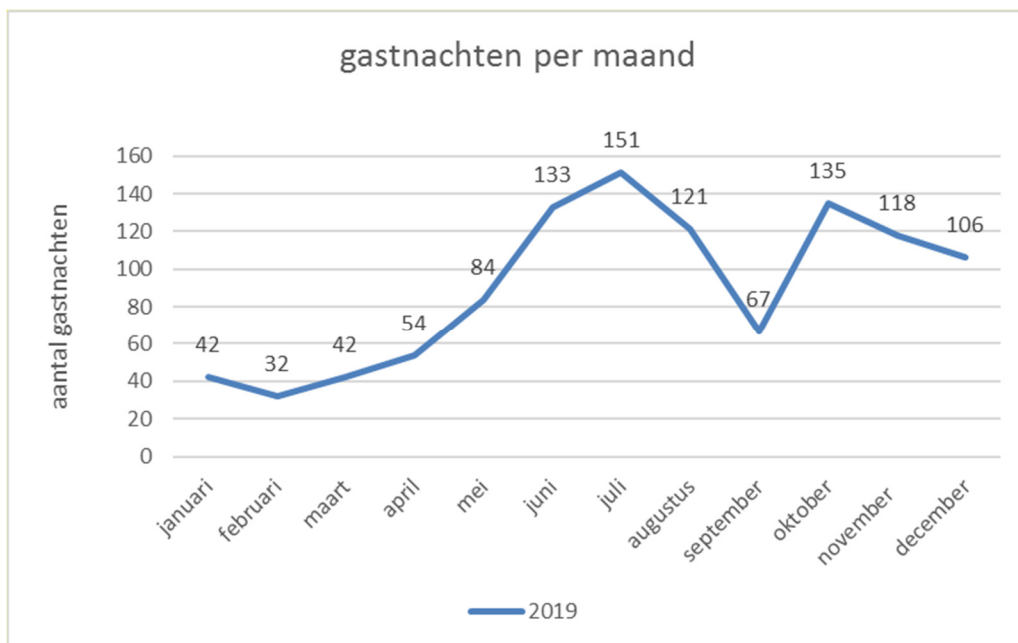
3. Indicatoren

Hier vindt u de verantwoording van de vooraf vastgelegde indicatoren, waarbij persoonlijke gegevens van gasten niet in de rapportage zijn opgenomen. De analyse bestaat uit:

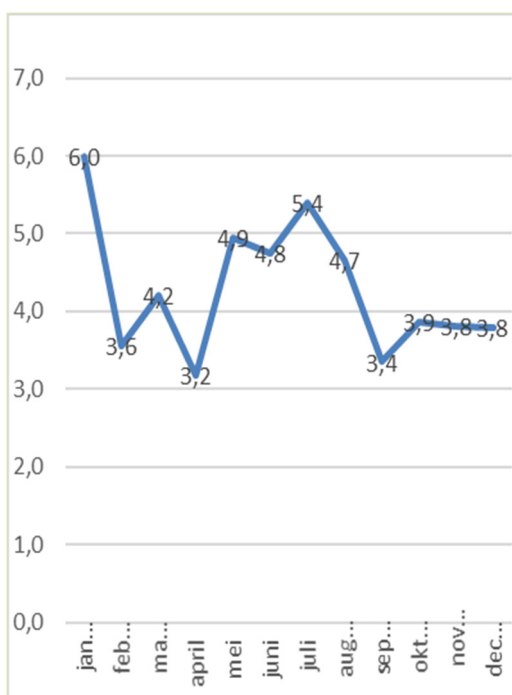
- bezettingsgraad per maand op basis van gastnachten
- gemiddelde verblijfsduur per gast
- aantal dagen gesloten (geen aanmeldingen voor logeren)
- bezettingsgraad per gemeente op basis van gastnachten
- aantal nieuwe gasten per maand
- aantal type gasten op basis van profiel (financieringsvorm)
- per toeleider
-

3.1 Bezettingsgraad per maand op basis van gastnachten en vergelijking met 2018

	2019	2018
januari	19%	0%
februari	16%	0%
maart	19%	0%
april	26%	1%
mei	39%	25%
juni	63%	13%
juli	70%	23%
augustus	56%	29%
september	32%	32%
oktober	62%	32%
november	56%	12%
december	56%	18%
Totaal	43%	20%

3.2 Gemiddelde verblijfsduur per gast in aantal nachten

3.2 aantal dagen gesloten per maand

	aantal dagen gesloten
januari	8
februari	6
maart	6
april	8
mei	1
juni	0
juli	0
augustus	0
september	7
oktober	0
november	0
december	4
totaal	40

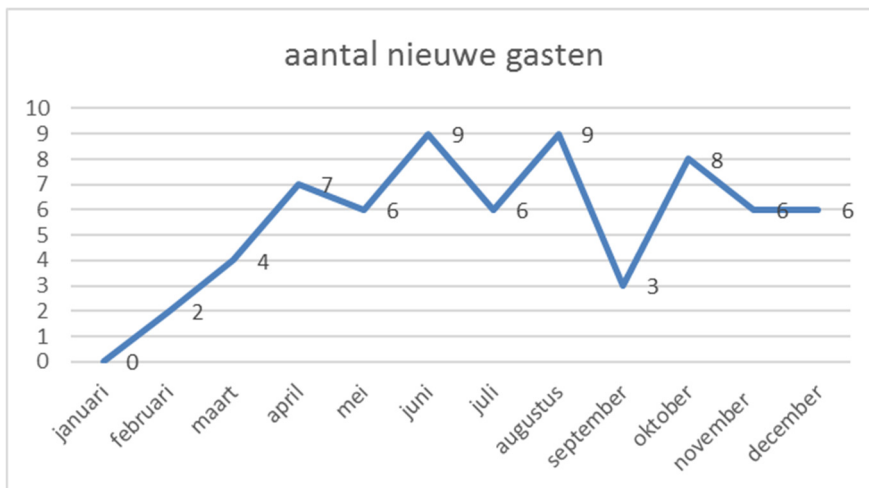
3.4 Bezetting per gemeente op basis van gastnachten

Cumulatief t/m december 2019	Aantal gastnachten	% van totaal aantal gastnachten	Aantal nieuwe gasten	% nieuwe gasten van totaal nieuwe gasten
Asten	140	13%	11	17%
Deurne	194	18%	11	17%
Gemert-Bakel	112	10%	9	14%
Helmond	562	52%	22	33%
Laarbeek	48	4%	10	15%
Someren	29	3%	3	5%
totaal Gemeenten	1085	100%	66	100%

Totaal aantal gastnachten per gemeente per kwartaal (trend)

Totaal aantal gastnachten per kwartaal per gemeente(trend)					
	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Asten	8	32	37	63	140
Deurne	40	50	64	40	194
Gemert-Bakel	16	33	14	49	112
Helmond	26	152	195	189	562
Laarbeek	10	4	27	7	48
Someren	16	0	2	11	29
Totaal	116	271	339	359	1085

3.5 Aantal nieuwe gasten per maand

1.6 Bezetting op basis van financiering, per gemeente op basis van gastnachten

Cumulatief t/m december 20+K7	PGB	WLZ	WMO	Totaal
Asten	19	58	63	140
Deurne	0	43	151	194
Gemert-Bakel	0	56	56	112
Helmond	0	263	299	562
Laarbeek	3	20	25	48
Someren	0	13	16	29
Eindtotaal	22	453	610	1085
	PGB	WLZ	WMO	
Aandeel per financieringsbron	2%	42%	56%	100%

3.6 Aantal nieuwe gasten per toeleider

Toeleiding nieuwe gasten via toeleider cumulatief december 2019	aantal gasten	Verhouding
casemanagers Zorgboog	20	30%
Open huis	18	27%
Promotie overige	10	15%
casemanagers Savant	6	9%
Zorgboog wijkteam	4	6%
GGZ	2	3%
Zorgboerderij Liesvelden	2	3%
Savant wijkteam	1	2%
Zorgmakelaar Zorgboog	1	2%
Zorgcentrale Zorgboog	1	2%
dagopvang	1	2%
WMO loket-gemeenten	0	0%
Totaal	66	

3.7 Aantal gasten x frequentie van verblijf

Aantal gastnachten t/m december	1085
Aantal gasten t/m december	93
Waarvan aantal gasten nieuw	66

aantal maal gelogeed in 2020	aantal gasten	Percentage
1	37	40%
2	26	28%
3	11	12%
4	6	6%
5	4	4%
6	2	2%
7	3	3%
8	0	0%
9	0	0%
10	0	0%
11	0	0%
12	0	0%
13	1	1%
14	1	1%
15	2	2%
totaal	93	100%

3.8 Evaluatie van gasten

2019	aantal enquêtes verstuurd	aantal enquêtes terug ontvangen	respons %	gemiddelde beoordeling
Q1	8	8	100%	9,0
Q2	13	10	77%	8,8
Q3	11	9	82%	8,8
Q4	13	8	62%	8,8
Totaal	45	35	77,8%	8,9

Vanuit de enquêtes en nazorggesprekken met mantelzorgers wordt de tevredenheid van een gemiddeld cijfer van 8,9 van logeren bij Plezant bevestigd. Er komen regelmatig mails en brieven binnen waarin de mantelzorger zijn/ haar waardering uitspreekt over de logeerervaringen bij Plezant. Er zijn nagenoeg geen ervaringen bekend van gasten die na een logeerverblijf bij Plezant thuis niet meer kunnen aarden of structurele moeite hiermee hebben. Hieronder een korte samenvatting van de ervaringen van mantelzorgers.

Situatie:

- moeder die logeert > de mogelijkheid van logeren geeft mij, mijn broer en zus rust inde continue mantelzorg van mijn moeder
- echtgenoot logeert > vrouw gepland geopereerd: ik kon zo in alle rust herstellen en voelde niet de druk om hiernaast ook nog voor mijn man te moeten zorgen
- partner die logeert > er wordt meegedacht, ze hebben humor
- partner die logeert > ik heb tijd voor hele eenvoudige dingen, 's morgens een keer rustig een boterham eten en een krant lezen bijvoorbeeld; dit vind ik erg fijn en heb ik jaren niet ervaren

De gezelligheid, de warmte, de zorgzaamheid, aandacht en het meedenken worden vaak benoemd.

3.9 Ontwikkeling aantal vrijwilligers in dienst bij Plezant

1-1-2019	10
1-2-2019	10
1-3-2019	10
1-4-2019	10
1-5-2019	11
1-6-2019	11
1-7-2019	11
1-8-2019	11
1-9-2019	11
1-10-2019	11
1-11-2019	11
1-12-2019	11
31-12-2019	11
verschil 01/01/2019 en 31/12/2019 in aantal	1

4. Financiële evaluatie

4.1 Projectkosten

De afgesproken bijdrage per jaar, met een intentie voor drie jaar (2018,2019,2020) betreft in totaal € 224.756. Dit bedrag wordt gefinancierd á € 112.378 per jaar door CZ en € 112.378 per jaar door de Peelgemeenten en gemeente Helmond. Deze jaarlijkse bedragen zijn ook toegezegd voor het jaar 2019.

Door het ministerie van VWS is in april 2019 een bedrag van € 90.000 toegekend voor de verdere ontwikkeling van logeerhuis Plezant. Dit bedrag is inmiddels door gemeente Helmond ontvangen. Dit bedrag zal in overleg worden overgemaakt aan de Zorgboog ten behoeve van de exploitatie van Plezant. De opstart van Plezant, de zorgvuldigheid van het gehele proces van logers en de complexiteit van het zorg financieringsstelsel vragen veel inzet van operationele en ondersteunende medewerkers.

4.2 Overzicht 2018- 2019 - 2020

	jaarbegroting	Realisatie 2018	Realisatie 2018	Prognose 2019	Begroting 2020
	Projectplan 5-9-2017	afgerekend met CZ en gemeenten	integraal	integraal	
	Verwacht				
OPBRENGSTEN	€ 361.000	€ 195.670	€ 304.745	€ 466.085	€ 520.527
* Verwachte gemiddelde opbrengst	€ 136.240				
* WLZ logeren (verblijf + zorg)			€ 18.180	€ 116.485	€ 152.595
* WMO logeren (verblijf)					
* ZVW (zorg)			€ 54.540	€ 113.412	€ 126.247
* Subsidie gezamenlijke gemeenten	€ 112.380	€ 97.835	€ 112.380	€ 112.380	€ 112.380
* Subsidie CZ	€ 112.380	€ 97.835	€ 112.380	€ 112.380	€ 112.380
* Doorberekende maaltijden en waskosten			€ 7.265	€ 11.428	€ 16.925
KOSTEN	€ 361.000	€ 195.670	€ 405.727	€ 487.009	€ 499.842
Personele kosten	€ 291.000	€ 95.520	€ 209.872	€ 293.140	€ 315.994
Vaste kosten huisvesting inventaris	€ 50.000	€ 50.000	€ 107.938	€ 116.323	€ 106.966
Overige kosten	€ 20.000	€ 50.150	€ 87.918	€ 77.546	€ 76.883
RESULTAAT	€ -	€ -	€ -100.982	€ -20.924	€ 20.685

Samenvatting	
Resultaat 2018	-€ 100.982
Prognose 2019	-€ 20.924
Begroting 2020	€ 20.685
Totaal resultaat 2018 - 2020	-€ 101.221
Inzet van gelden van ministerie VWS	€ 90.000
resultaat inclusief VWS gelden	-€ 11.221

4.3 Voorstel financiering logeerhuis Plezant voor 2021

In 2021 eindigt de overeengekomen pilotperiode van 3 jaar en hiermee de toegezegde financiering van de gemeenten en CZ. Voor de pilotjaren 2018-2019-2020 was een verhouding overeengekomen van 50 % voor CZ en 50% voor de gemeenten op basis van de financiële uitgangspunten van destijds. Het aandeel van de gemeenten afzonderlijk is destijds in 2017 bepaald naar rato van inwonersaantallen van de gemeenten.

Voor 2021 stellen wij de volgende financiering van Plezant voor op basis van onderstaande conceptbegroting, waarbij is uitgegaan van:

- Totale jaarbezetting van beschikbare logeerkamers is 60%, waarvan:
 - verblijf met een WLZ-indicatie 47 %
 - verblijf vanuit WMO 53 %
 - een declaratie van 3 uur per etmaal per gast. In de thuissituatie wordt er vaak minder geïndexeerde thuiszorg geboden. Hier neemt de mantelzorger vaak taken over.

Verwachte exploitatie 2021		bedbezetting per dag	aandeel	
	wlz	1,98	47%	
	wmo	2,23	53%	
Jaarbezetting	60%	4,20		
OPBRENGSTEN		€ 358.600		
* WLZ logeren (verblijf + zorg)		187.000		Dit betreft integraal opbrengsttarief WLZ product logeren
* ZVW (zorg)		151.600		Uitgaande dat we gemiddeld 3 uur persoonlijke verzorging per cliënt declareren
* Bijdrage arrangement logeren		20.000		Bijdrage wmo cliënten eten en drinken/welzijn. Wlz cliënten zit dit in integraal tarief
KOSTEN		€ 551.200		
Personele kosten vast		€ 212.700		Formatie nodig voor logeerhuis ongeacht bezetting, bestaande uit logeerhuis coordinator en gastvrijheid medewerkers en slaapwacht
Personele kosten variabel		€ 159.000		Zorgformatie afhankelijk van bezetting
Vaste kosten huisvesting inventaris		€ 100.000		
Overige kosten		€ 79.500		
RESULTAAT		€ -192.600		